

■ вступна кампанія

Мрія – захищати кордон

У Національній академії Державної прикордонної служби імені Богдана Хмельницького наближається до завершення щорічна вступна кампанія. Вже відомі її перші результати. Обсяг державного замовлення цього року становить 350 місць. Як повідомив ректор Національної академії генерал-майор Олег Шинкарук, у середньому на одне місце претендувало 2,5 – 4 абітурієнти, на окремі спеціальності – 10.

5
стор.

■ патріотичне виховання

Гарт на виріст

У Навчальному центрі підготовки молодших спеціалістів Держприкордонслужби імені генерал-майора Ігоря Момота проводиться Всеукраїнська дитячо-юнацька військово-патріотична гра «Джура-Прикордонник». Для участі у вишкільно-виховних заходах до Оршанця прибуло понад дві сотні школярів зі всіх прикордонних районів України.

11
стор.

**ПРО ЖИТТЯ
ДЕРЖАВНОГО
РУБЕЖУ**
компетентно,
яскраво,
цікаво всім

читайте у газеті
«Прикордонник України»
та журналі «Кордон», передплата
на які не закінчується ніколи

Передплатний індекс:
газети – 61023, журналу – 48736

Прикордонник України

№ 27-28 (5569-5570)
28 ЛИПНЯ 2017 РОКУ

ЗАСНОВАНА У 1943 РОЦІ

ГАЗЕТА ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

Фото Валерія Олішніки

2
стор.

З подякою за зроблене, з надією на майбутнє

У керівництві Служби відбулися зміни

■ кордон за тиждень

Встановленим порядком оформлено **2,205** млн осіб та **444,3** тис. транспортних засобів

Затримано за незаконне перетинання кордону **761** особу, зокрема, **24** незаконних мігранти

Вилучено **18** одиниць зброї, **457** боєприпасів, та **159** г наркотичних засобів

Затримано товарів і вантажів, що незаконно переміщувалися через державний кордон, на **3,322** млн гривень

■ офіційно

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ
№191/2017

ПРО ПРИСВОЄННЯ ВІЙСЬКОВОГО ЗВАННЯ

1. Присвоїти військове звання генерала армії України генерал-полковнику НАЗАРЕНКУ Віктору Олександровичу – Голові Державної прикордонної служби України.
Президент України П. ПОРОШЕНКО
25 липня 2017 року

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ
№192/2017ПРО ЗВІЛЬНЕННЯ В. НАЗАРЕНКА З ПОСАДИ
ГОЛОВИ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ
СЛУЖБИ УКРАЇНИ

Звільнити НАЗАРЕНКА Віктора Олександровича з посади Голови Державної прикордонної служби України.
Президент України П. ПОРОШЕНКО
25 липня 2017 року

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ
№193/2017ПРО ЗВІЛЬНЕННЯ В. НАЗАРЕНКА
З ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ

Звільнити генерала армії України НАЗАРЕНКА Віктора Олександровича з військової служби у відставку за станом здоров'я з правом носіння військової форми одягу.
Президент України П. ПОРОШЕНКО
25 липня 2017 року

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ
№194/2017ПРО ПРИЗНАЧЕННЯ В. НАЗАРЕНКА
РАДНИКОМ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Призначити НАЗАРЕНКА Віктора Олександровича Радником Президента України (поза штатом).
Президент України П. ПОРОШЕНКО
25 липня 2017 року

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ
№195/2017ПРО ПРИЗНАЧЕННЯ П. ЦИГИКАЛА
ГОЛОВОЮ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ
СЛУЖБИ УКРАЇНИ

Призначити ЦИГИКАЛА Петра Олександровича Головою Державної прикордонної служби України.
Президент України П. ПОРОШЕНКО
25 липня 2017 року

Шановний Вікторе Олександровичу!

Колегія та особовий склад Державної прикордонної служби України щиро сердечно вітає Вас із присвоєнням найвищого військового звання – генерал армії України!

Майже 44 роки свого життя Ви присвятили благородній справі служіння Вітчизні та охороні її державного кордону, зробили вагомий внесок у зміцнення національної безпеки України.

Багаторічний життєвий та управлінський досвід, рішучість і принциповість мудрого керівника здобули Вам не тільки це найвище військове звання, а й високий авторитет, повагу керівництва держави, колег та підлеглих.

У цей пам'ятний день прийміть, шановний Вікторе Олександровичу, наші побажання щастя, здоров'я, довгих років життя та невичерпної енергії і нових здобутків на благо України!

З подякою за зроблене,
з надією на майбутнє

Президент Петро Порошенко представив колективу Адміністрації Держприкордонслужби нового керівника відомства. Відповідно до Указу Глави Держави ним став генерал-лейтенант Петро Цигикал.

Андрій КУЧЕРОВ

– Чекаю від нового керівника Служби подальших кроків розвитку прикордонної служби, із посилення безпеки, підвищення ролі прикордонників щодо захисту країни як на Сході, так і на Заході, щоб зупинити тих, хто не з добром до нас приходить, – зазначив Глава Держави.

Петро Порошенко також наголосив, що відомство має підтримувати комфортні умови для законослухняних громадян, які подорожують до Європи без віз, і рішуче викоринювати корупцію.

– Бажаю новому очільнику Державної прикордонної служби і всьому вашому колективу нових професійних успіхів в ім'я України! – додав Президент.

Глава Держави окремо подякував за службу колишньому очільнику відомства, який подав рапорт і йде у відставку за станом здоров'я. Президент позитивно відзначив його роботу

із розбудови Служби у непрості часи та присвоїв Віктору Назаренку звання генерала армії України. Крім того, був оголошений Указ Президента про призначення Віктора Олександровича радником Глави Держави.

Звертаючись до присутніх у актовій залі Адміністрації, Петро Порошенко відзначив професіоналізм прикордонників, які в умовах війни та військової агресії блискуче проявили себе під час захисту суверенітету, територіальної цілісності та незалежності України.

– Понад дві тисячі прикордонників зараз несуть службу в зоні АТО з ризиком для життя, захищаючи кожен клаптик української землі, захищаючи український народ не лише від агресії, а й від зброї, наркотиків, контрабанди, яку через лінію зіткнення намагається перекинути агресор, – підкреслив Петро Олексійович.

Окремо Президент відзначив ефективну міжнародну співпрацю в умовах, коли партнери України допомагають налагодити інтегроване управління кордоном, відкрити кордони на заході та забезпечити захист рубежів на Сході, а також під час роботи для запровадження безвізового режиму Європейським Союзом для українців.

– Це величезне наше надбання, яке могло бути дискредитоване, якби не активізація доброї та якісної роботи українських прикордонників, починаючи з 11 червня 2017 року, коли двері ЄС, кордони Європи відкрилися для

власників біометричних паспортів, – зазначив Петро Порошенко.

Глава Держави також відзначив виконання поставлених завдань щодо соціального захисту прикордонників, адже за останні три роки військово-службовці отримали понад 600 квартир і наразі продовжують зводиться об'єкти житлового будівництва.

– Дякую Вам, шановний Вікторе Олександровичу, за цю самовіддану і високопрофесійну службу, за міцний і професійний колектив, який Ви з гідністю передаєте новому керівнику, – додав Президент.

Колишній голова Держприкордонслужби Віктор Назаренко подякував Президенту, Міністру внутрішніх справ, колективу відомства та журналістам за роботу і співпрацю.

– Я вдячний долі за те, що вона дала мені можливість служити під керівництвом Верховного Головнокомандувача разом зі своїми колегами, колегами з суміжних відомств, разом із кожним прикордонником і з кожним громадянином України в надскладний період, – сказав він.

Новопризначений голова Служби Петро Цигикал подякував Президенту і всім присутнім за довіру й запевнив у відданій службі Україні в охороні її кордонів.

– Високу планку, підняту нині вже генералом армії України Віктором Назаренком у протидії всім загрозам, які існують на державному кордоні, ми будемо з честю тримати, – сказав він, звертаючись до присутніх. ■

БІОГРАФІЧНА ДОВІДКА

Петро Цигикал народився 20 червня 1966 року у селі Дунаєць Глухівського району Сумщини. Закінчив Пермське військово-авіаційно-технічне училище (1989 р.) та Національну академію Служби безпеки України (2001 р.).

У 1989–1992 роках служив у 1-й повітряній армії в 293-му окремому розвідувальному авіаційному полку на посадах техника та старшого техника. У 1992–1994 роках проходив службу в 119-му окремому бойовому вертольотному полку 13-ї окремої армії Прикарпатського військового округу.

Службу у прикордонному відомстві розпочав 1994 року в контрольно-пропускному пункті «Глухів» Сумського загону прикордонного контролю Прикордонних військ України на посадах офіцера та старшого офіцера.

З 1996 року по вересень 2014-го проходив службу на оперативних посадах в органах охорони державного кордону ДПСУ. А у вересні–листопаді 2014 року був заступником начальника регіонального управління з оперативно-розшукової роботи Північного регіонального управління Держприкордонслужби.

У листопаді 2014-го Петро Цигикал очолив Департамент оперативної діяльності Адміністрації Державної прикордонної служби України. За його ініціативою та під безпосереднім керівництвом розроблені та запроваджені новітні методи оперативно-розшукової роботи, діяльність оперативних підрозділів спрямована на ефективну та результативну протидію розвідувально-диверсійній діяльності російських спецслужб

та організованій злочинності на державному кордоні. Петро Цигикал також організував та забезпечував оперативне прикриття у зоні вздовж лінії зіткнення в смузі безпеки у Донецькій та Луганській областях.

Нагороджений орденом Богдана Хмельницького III ступеня, іншими державними та відомчими нагородами.

З липня 2017 року Указом Президента України Петро Цигикал призначений Головою Державної прикордонної служби України.

Від редакції: Сподіваємося, що своїми планами та поглядами на дальшу розбудову Служби новопризначений Голова поділиться в одному з найближчих номерів нашої газети.

■ актуально

Кучурган: перезавантаження

Президент України Петро Порошенко спільно з Прем'єр-міністром Республіки Молдова Павлом Філіпом дали старт спільному митному та прикордонному контролю в пункті пропуску «Кучурган – Первомайськ» на українсько-молдовському кордоні.

Володимир ПАТОЛА

– Ми продовжуємо спільну роботу з розбудови прикордонної інфраструктури, у тому числі у співпраці з партнерами з Євросоюзу, щоб створити більш комфортні умови, зокрема у «Кучургані», для перетину кордону нашими громадянами – зазначив Петро Порошенко.

Глава Держави наголосив, що народи України і Молдови мають давню історію дружби, добросусідства та партнерства. Зокрема, за його словами, населений пункт Кучурган був заснований наприкінці 19 століття німецькими переселенцями і носив дуже символічну назву – Страсбург.

– Віднині українські та молдовські прикордонники і митники разом з представниками EUBAM будуть працювати для забезпечення безпеки та комфорту наших громадян, – констатував Президент України.

Він також доручив Міністерству закордонних справ та Державній фіскальній службі забезпечити можливість поширення місії

EUBAM на інші пункти перетину кордону для підвищення рівня прозорості, ефективності боротьби з контрабандою та корупцією.

Президент України і Прем'єр-міністр Молдови також домовилися сформувати спільний порядок денний для саміту Східного партнерства, який буде проведений восени цього року. Петро Порошенко високо оцінив координацію у форматі Східного партнерства з надійними і стратегічними партнерами, у тому числі Молдовою та Грузією.

У свою чергу Прем'єр-міністр Молдови зазначив, що організація спільного контролю у пункті пропуску «Кучурган – Первомайськ», а в перспективі – інших пунктах пропуску, є добрим знаком для наших держав та новим кроком у реалізації спільних дій.

Павло Філіп привітав українців із запровадженням безвізового режиму з Європейським союзом для громадян України, що стало результатом проведення серйозних реформ.

У найближчих планах Україна та Молдова відкриють автомобільний рух через міст «Бронниця-Унгурь» та відновлять залізничний рух на ділянці «Березине-Басарабська».

Крім цього, Петро Порошенко заявив, що разом з Прем'єр-міністром Республіки Молдова вони обговорили демаркацію кордонів, співпрацю в галузях енергетики і торгівлі.

Оскільки Кучурган знаходиться навпроти території, контролюваної невизнаною Придністровською республікою, прикордонники та митники України і Молдови працюватимуть спільно на території нашої держави, з дотриманням законодавства обох сторін та міжнародних норм. Про стосунки із сепаратистами,

незаконними збройними формуваннями та невизнаними псевдополітичними утвореннями не йдеться. Усе тільки в рамках правового поля та міжнародного законодавства.

Речник Європейського Союзу Мая Косьянич у Брюсселі тепло прокоментувала власному кореспонденту УНІАН відкриття спільного пункту пропуску «Кучурган – Первомайськ».

– Представники Європейського Союзу вітають відкриття спільного пункту пропуску і надалі будуть підтримувати зусилля, спрямовані на гармонізацію прикордонного контролю відповідно до стандартів ЄС. Відкриття спільного прикордонно-митного і прикордонного переходу між Україною та Республікою Молдова «Кучурган – Первомайськ» 17 липня є свідченням добросусідських відносин і співробітництва між Кишиневом та Києвом. Цей крок має надалі упорядкувати і полегшити товарообіг між Україною та Республікою Молдова, – зазначила Мая Косьянич.

Речниця наголосила, що повноцінна робота щодо переходу повинна принести зиски всім мешканцям регіону, зокрема бізнес-співтовариству. Це полегшить рух товарів в обох напрямках. При цьому пресекретар заповнила, що Європейський Союз також робить свій внесок у мирне врегулювання придністровського конфлікту за допомогою заходів щодо зміцнення довіри і контролю на придністровській ділянці кордону. Місія ЄС з прикордонної допомоги Молдові та Україні (EUBAM) також зробила свій внесок у розробку і реалізацію цього спільного пункту пропуску. ■

■ гарячі будні

І знову зброя

Під час заходів контролю та огляду автомобіля «Шкода» у КПВВ «Майорське» прикордонниками Краматорського загону та працівниками Державної фіскальної служби спрацював службовий собака, натренований на пошук зброї. У результаті поглибленої перевірки під капотом автівки, яка прибула з окупованої Горлівки, оглядова група виявила мисливську рушницю ИИС-43 і нарізну гвинтівку «Anschutz» 525.22LR та 376 набоїв до них. Зброю та набой разом з власником передано представнику Бахмутського відділу поліції в Донецькій області для подальшої перевірки і прийняття правового рішення.

Владислав ДУБЕНКОВ

Наркобізнес не вдався

Прикордонний наряд у районі населеного пункту Петрівка Одеської області помітив легковий автомобіль «Таврія» та двох осіб біля нього. Під час їх перевірки виявилось, що вони були без будь-яких документів. Провівши опитування, правоохоронці з'ясували, що невідомі збирають незрілі макові головки. У ході огляду місця події було знайдено 180 макових головок та 10 кущів маку, які чоловіки, ймовірно, збирали для виготовлення наркотиків. Особи були затримані та притягнені до відповідальності за порушення прикордонного режиму. Громадяни передані представникам Нацполіції, їм загрожує кримінальна відповідальність.

Іван ІВАНЧУК

Сало на підводі...

Відпрацьовуючи наявну інформацію про можливу протиправну діяльність, оперативники Луцького загону спільно з дільничним інспектором прикордонної служби в межах відділу «Дубровиця» виявили рух підводи, звантаженої мішками, яка рухалася у бік державного рубезу. Помітивши охоронців кордону, погонич кинув коня у лісі та скориставшись тим, що було темно почав тікати. Водночас інший прикордонний патруль виявив мікроавтобус, який на великій швидкості рухався від кордону. При спробі його зупинити, водій автомобіля небезпечно маневруючи, підірвав прикордонників і створював аварійну ситуацію. Згодом правопорушників було блоковано та затримано. Водієм і пасажиром виявилися 30 та 32-річні жителі села Жадень Дубровицького району Рівненської області. На місці злочину правоохоронці виявили 22 мішки із салом. Стосовно водія та пасажирів автомобіля складені протоколи про притягнення їх до адміністративної відповідальності за порушення прикордонного режиму та злісну непокору. Крім цього, до районного відділу Нацполіції надіслано повідомлення стосовно водія транспортного засобу про вчинення ним кримінального правопорушення за ст. 342 КК України «Опір представникові влади, працівникові правоохоронного органу, члену громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовцеві».

Олег ЛИЧКОВСЬКИЙ

■ шана

Слава, увічнена в граніті

На території Окремої комендатури охорони і забезпечення та 10-го мобільного прикордонного загону «Дозор» відкрито пам'ятний знак «Героям-прикордонникам». Так охоронці рубежів вшанували пам'ять своїх побратимів, які 2014 року загинули під час обстрілів поблизу Зеленопілля.

Аліна ДАНИЛЮК

В урочистостях взяли участь перший заступник Голови Служби генерал-лейтенант Василь Серватюк, волонтер Юрій Кулачик – офіцер запасу, який проходив службу в 10-му мобільному прикордонному загоні за мобілізацією у зоні АТО, а також старшина Володимир Сова, котрий у липні 2014 року відстоював територіальну цілісність нашої держави на сході.

– Три роки тому ворог завдав удар по нашому підрозділу в Зеленопіллі, в результаті якого сім прикордонників загинуло. Три роки триває неоголошена війна, три роки прикордонники спільно зі своїми побратимами із Збройних Сил, Національної гвардії, Національної поліції та волонтерами пліч-о-пліч боронять українську землю. Ми впевнені – ворог програє, ми переможемо. І це буде неоціненний вклад кожного прикордонника в незалежність, суверенітет і цілісність нашої держави, – сказав, відкриваючи захід, генерал-лейтенант Василь Серватюк.

Також перший заступник Голови Служби нагадав присутнім, що військовослужбовці 10-го мобільного загону «Дозор» та Окремої комендатури героїчно відзначилися в боротьбі з ворогом, адже вони з перших днів російської агресії виступили на захист кордонів Батьківщини. На жаль, і у цих підрозділах є втрати: загинув боець «Дозору» Василь Поляков, а сімох військовослужбовців поранено. Всього 67 прикордонників віддали своє життя захищаючи державний суверенітет, більше 500 чоловік отримали поранення, контузії та бойові травми. Тому встановлення таких меморіальних знаків у населених пунктах, де розташовані частини відомства, – це та невелика данина, яку ми можемо віддати захисникам України.

Пам'ять тих, хто віддав життя за свободу нашої держави, присутні вшанували хвилиною мовчання.

Потім слово взяв волонтер та офіцер запасу Юрій Кулачик.

– Я пишаюся сьогодні бути разом з вами. Понад рік провів у мобільному прикордонному загоні, незважаючи на те, що є виход-

цем із Збройних Сил, саме тут вигартувався мій бойовий характер. Цей меморіальний знак символізує міць українських прикордонників. Це пам'ять про тих, хто служив до нас, і нагадування для тих, хто служить зараз, хто ще служитиме. Я вірю, що у май-

бутньому ми будемо захищати вже мирний рубіж. Слава героям прикордонникам!

Чесць відкрити гранітну стелу і першими покласти квіти було надано Василю Серватюку та Юрію Кулачику.

На завершення заходу відбулося нагородження військовослужбовців прикордонних підрозділів. Відзнаку Президента України за участь в антитерористичній операції отримали полковник Вадим Закладний, молодший лейтенант Павло Герасютін, сержант у відставці Юрій Гладченко. Нагрудним знаком за мужність в охороні державного кордону відзначено лейтенанта Олександра Говоруку, прапорщика Сергія Сирка, старшину Володимира Сова. Медаль «10 років сумлінної служби» перший заступник Голови відомства вручив майору Денису Лижнюку. Присутні вітали нагороджених бурхливими оплесками. ■

Героїчне відлуння

Щороку 14 липня біля обеліска «Прикордонникам 94-го загону» на в'їзді в селище Попільня, а також на місцях кривавих боїв 1941 року та поховання воїнів у Попільнянському районі відбуваються заходи з вшанування їх пам'яті.

Юрій ШАХРАЙЧУК

Цей рік теж не став винятком. На місця, де пройшла остання лінія оборони прикордонників, прибули делегації громадської організації «Всеукраїнська організація ветеранів-прикордонників», керівництва Житомирського прикордонного загону, ради організації ветеранів-прикордонників Північного регіонального управління, представники Попільнянської районної ради, об'єднаної територіальної громади, загальноосвітніх шкіл району, установ, підприємств, організацій, жителі селища та навколишніх сіл.

Після покладання квітів до братської могили «Прикордонникам 94-го загону» делегації прибули в центр села Попільня. Біля пам'ятника загиблим воїнам відбувся траурний мітинг. Слово для виступу взяв капітан 3 рангу Вячеслав Пузовіков, який розповів про подвиг воїнів-героїв, та про перебіг трагічних подій 14 липня 1941 року. Після цього до присутніх звернувся виконуючий обов'язки старости села Попільня Олександр

Пінцов. У своєму виступі Олександр Михайлович довів до відома рішення Попільнянської селищної ради про погодження місця встановлення пам'ятного знака лейтенантам – прикордонникам випускникам Саратовського прикордонного училища, які в складі 94-го загону віддали своє життя на цьому рубежі. Також він розповів про процес відеодokumentування спогадів місцевої жительки, яка особисто бачила подвиг охоронців кордону біля греблі річки Лозинка. Саме там й буде встановлено пам'ятний знак.

Далі учасники пам'ятних заходів відвідали кладовище. До підніжжя реконструйованої братської могили, в якій поховані 26 воїнів-прикордонників, командир та бійці

6-го мотострілецького полку внутрішніх військ, було покладено квіти та вшановано загиблих хвилиною мовчання. Не забуті й медичні сестри, які рятували життя бійцям і теж загинули під час смертельних боїв.

Далі учасники пам'ятних заходів відвідали обеліски слави та пам'ятні знаки прикордонникам, полеглим у Другій світовій війні в селищі Попільня, селах Парипси і Строків та перехресті доріг біля села Голубятин. Саме тут поховані 152 прикордонники разом з Героєм Радянського Союзу Іваном Середюю. Саме тут відбувся мітинг – реквієм, де було вшановано всіх загиблих під час захисту України від фашистських загарбників та героїв АТО, які віддали своє життя

захищаючи східні кордони нашої держави в 2014–2017 роках.

– Це подвиг, який не можна забути. Адже спогади про загиблих – це передусім турбота про живих, про тих, які і сьогодні боронять нашу землю від ворога, – зазначив начальник відділу персоналу Житомирського прикордонного загону полковник Костянтин Койда.

Також під час мітингу-реквієму представник комітету громадської організації «Всеукраїнська організація ветеранів-прикордонників» генерал-майор у відставці Сергій Савін нагородив почесними грамотами організації голів районної та селищної рад, виконуючих обов'язки старост сіл Попільня і Голубятин та осіб, які за власний кошт реконструювали пам'ятні місця.

Багато на попільнянській землі братських могил, обелісків, пам'ятних знаків, встановлених на честь воїнів-прикордонників, які окропили її власною кров'ю. Проте головне – пам'ять тих людей, які живуть і будуть жити на цій землі... ■

■ Вступна кампанія

Мрія – захищати кордон

У Національній академії Державної прикордонної служби імені Богдана Хмельницького наближається до завершення цьогорічна вступна кампанія. Вже відомі її перші результати.

Володимир ЗАХАРЧУК

Першими вступні випробовування подолали абітурієнти, які бажають навчатися за спеціальностями безпека державного кордону, право, правоохоронна діяльність, філологія (англійська та німецька мови), психологія, автомобільний транспорт та телекомунікація за ступенем вищої освіти «бакалавр». Обсяг державного замовлення цього року становить 350 місць. Як повідомив ректор Національної академії генерал-майор Олег Шинкарук, у середньому на одне місце претендувало 2,5 – 4 абітурієнти, на окремі спеціальності – 10.

Успішно пройшовши медичний огляд, перевірку фізичної підготовки та професійно-психологічне обстеження, вчорашні школярі уже готові надягти курсантську форму. Далі на них чекає своєрідна «початкова військова підготовка» на території польового навчального центру академії, а вже у вересні вступники приймуть військову присягу.

– Мандатна комісія рекомендує до зарахування абітурієнтів після першого етапу вступної кампанії. Цього року знову збіль-

шилося державне замовлення, і ми його успішно виконуємо. Для майбутніх курсантів уже підготували нові навчальні плани. Незабаром ми дамо рекомендації щодо зарахування наступній хвилі – додає ректор.

Зазначимо, що нинішній вступ відрізняється від попередніх тим, що вперше проведено відкрите зарахування на всіх етапах. Крім того, цього року з метою дотримання законодавства щодо прийому на навчання осіб, яких визнано учасниками бойових дій та які захищали незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України, брали участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, у тому числі ті, які проходять військову службу, внесено зміни до Правил прийому у Національну академію. Відтепер військовослужбовці рядового, сержантського та старшинського складу під час вступу на денну форму для здобуття ступеня освіти «бакалавр» за спеціальністю «Безпека державного кордону» можуть брати участь у конкурсному відборі за результатами вступних іспитів.

Також проводилося постійне спілкування з батьками та самими вступниками. Своїми думками ділиться матір одного з абітурієнтів Оксана Русин.

– Ми приїхали із прикордонного містечка Чоп, що у Закарпатті. Син вступає на філологію. Сподіваюсь у нього все вдасться. Вибір професії – це його рішення, ми його повністю підтримуємо, – розповідає жінка.

Із Київщини приїхав до академії 16-річний Ростислав Неділя.

– Стати прикордонником – це моя мрія. Я рік готувався до цього. Маю гарну фізичну

підготовку, адже змалечку займаюся боксом, а протягом останніх двох років захопився боротьбою. У майбутньому мрію охороняти кордони нашої держави, – говорить абітурієнт.

Пізніше вступні випробування проведуть офіцери-прикордонники, які здобуватимуть вищу освіту за ступенем «магістр» за такими спеціальностями: безпека державного кордону, військове управління, автомобільний транспорт, правоохоронна діяльність. Планований обсяг державного замовлення становить 90 місць денної форми навчання та 25 – заочної. А завершуватимуть вступні перегони абітурієнти, які здобуватимуть освіту за кошти фізичних або юридичних осіб. Такий набір проводиться за ступенем як бакалавра, так і магістра.

– На сьогодні Національна академія є провідним вищим військовим навчальним закладом нашої держави, який забезпечує елітну підготовку найбільш конкурентоздатних, освічених, мотивованих фахівців нової генерації прикордонників, тому й не дивно, що цьогорічний конкурс є досить високим. Наша головна мета – набрати на навчання до академії лише найкращих і тих, хто дійсно достойний стати офіцерами Держприкордонслужби, – зазначив голова приймальної комісії генерал-майор Олег Шинкарук під час зустрічі з кандидатами на навчання.

Ці слова ректора красномовно підтверджують факти. Адже враховуючи накопичений досвід та сучасну навчально-матеріальну базу, Національна академія Служби здатна здійснювати якісну підготовку і підвищення кваліфікації персоналу

не лише для потреб відомства, а за окремими спеціалізованими напрямами (аналіз ризиків, кримінальний аналіз, кінологічна служба, право) і для Національної поліції, Служби безпеки, Збройних Сил, Державної міграційної служби та Державної фіскальної служби України.

На сьогодні освітні послуги надаються за сімома спеціальностями бакалаврського рівня та п'ятьма спеціальностями магістерського рівня. Науково-педагогічний склад складається з 40 докторів наук, 29 професорів, 192 кандидати наук, 115 доцентів, 10 заслужених працівників народної освіти та діячів науки і техніки, які забезпечують отримання курсантами якісної освіти.

Також в академії розвинута навчально-матеріальна база, орієнтована на підготовку прикордонників за стандартами Євросоюзу. Вона створювалася за активного сприяння міжнародних організацій, які не лише надавали матеріально-технічну допомогу, а й здійснювали підготовку відповідних фахівців і проводили моніторинг ефективності використання наданих ресурсів, констатуючи при цьому відповідність підготовки українських прикордонників кращим європейським зразкам.

Професія захисника державного рубежу, попри ризик і небезпеку, залишається однією із найпрестижніших у країні. Тому для багатьох абітурієнтів вибір саме такого життєвого шляху став екзаменом на мужність і зрілість, подолання першої сходинок до офіцерських зірок. Тож побажаємо всім абітурієнтам у ці напружені дні впевненості та максимальної самовіддачі. ■

■ ПОПОВНЕННЯ

Кордон вітає лейтенантів

Упродовж цього місяця, після першої офіцерської відпустки, до органів охорони кордону прибуло молоде поповнення ювілейного 25-го випуску Національної академії Держприкордонслужби ім. Богдана Хмельницького – 237 лейтенантів. Протягом чотирьох років вони отримували теоретичні та практичні знання у прикордонному виші, а тепер настав час використати їх у службі.

**Оксана ІВАНЕЦЬ,
Роман ТКАЧ,
Юрій ШАХРАЙЧУК,
Роман СТАХІВ,
Максим БОЯР**

29 молодих офіцерів уже прибули до Східного регіонального управління. Для того, щоб вони легше і швидше почали виконувати нові обов'язки було проведено настановні збори як в органах охорони кордону, так, власне, і в регіональному управлінні.

Наступні три дні молоде поповнення під шефством начальника регіонального управління генерал-майора Сергія Бідила та його заступників вивчали обстановку, яка склалася на ділянці їхньої відповідальності у зв'язку із проведенням антитерористичної операції, ознайомилися з особливостями інженерно-технічного і тилового забезпечення в умовах загострення суспільно-політичної обстановки. Крім того, особливу увагу було приділено морально-психологічному стану військово-вослужбовців, адже їм доведеться служити в стані підвищеного стресу.

Крім того, для лейтенантів було організовано екскурсію до Національного меморіального комплексу «Висота маршала Конєва І.С.», де вже третій рік демонструється експозиція участі прикордонників Східного регіонального управління в АТО.

Також офіцери віддали свою шану і поклали квіти до Дошки пам'яті загиблим прикордонникам, які три роки тому полягли поблизу пункту пропуску «Довжанський» Луганської області. Тоді у результаті обстрілів бойовиків, які застували важкі міномети та системи залпового вогню «Град», загинуло сім військово-службовців Держприкордонслужби, а двох було поранено.

– Хочу згадати тих, хто поклав свої голови, віддав найцінніше, що в них було, – своє життя – за свободу, волю та надію на мир в Україні. 67 героїв-прикордонників, з них 30 із нашого регіонального управління полягли в боях за Україну і назавжди увійшли до народної пам'яті й літопису Державної прикордонної служби. Вшанування пам'яті воїнів-прикордонників – то біль нашої душі та данина поваги, спогад і святий обов'язок, – сказав, звертаючись до присутніх генерал-майор Сергій Бідило.

До Сумського прикордонного загону Східного регіонального управління прибуло 14 випускників, у тому числі й одна жінка. Щоб допомогти адаптуватися на посадах, підвищити рівень професійної підготовки та провести необхідні інструктажі з охорони праці та пожежної безпеки

за кожним новоприбулим було закріплено досвідчених наставників. Звичайно не обійшлося без практичних занять: безпосередньо на держрубежі лейтенантам продемонстрували елементи організації служби як у пункті пропуску, так і на «зеленому кордоні», а також провели заняття щодо інженерного облаштування. Особлива увага була приділена протидії втягуванню у протиправну діяльність. Наразі офіцери вже вибули до своїх підрозділів, де будуть проходити службу.

Радо зустріли поповнення і в Північному регіональному управлінні. Лейтенанти розпочнуть свою офіцерську кар'єру у відділах прикордонної служби Чернігівського, Житомирського та Луцького загонів. Тож, щоб швидше адаптувати випускників керівництво організувало місячник молодого офіцера під гаслом: «Прикордонний підрозділ – мій рідний дім». Тому на всіх чекала напружена робота: спочатку настановчі збори, а потім виїзди на держрубеж, щоб, так би мовити, у польових умовах ознайомитися з особливостями несення служби у цьому регіоні та закріпити навички роботи з персоналом.

За кожним з них було закріплено офіцерів-наставників, які радо ділилися своїм досвідом та розповідали про прикордонні традиції.

– Академія дала нам сильну теоретичну базу, а зараз хотілося б застосувати ці знання на практиці. Ми будемо гідно виконувати покладені на нас обов'язки не зважаючи ні на що. Запевняємо, ми не підведемо, – говорили всі як один вчорашні випускники.

Охороняти західний рубіж нашої держави будуть 54 молоді лейтенанти. Традиційно для них було проведено збори на базі Кінологічного навчального центру, що у Великих Мостах, та закріплено за кожними з них досвідчених офіцерів.

Протягом п'яти днів лейтенанти ознайомилися з традиціями, історією та особливостями кордону з країнами Євросоюзу. Також вдосконалювали тактичні та вогневі навички. Варто зазначити, що п'ятеро з них, отримали бойовий досвід в зоні проведення антитерористичної операції та з усією відповідальністю усвідомлюють, що означає мирний рубіж для нашої держави.

Після зборів настав час вирушати до прикордонних загонів, а згодом до відділів, де молоді військовослужбовці приступлять до своїх обов'язків. 20 з них слугитимуть у Чернівецькому загоні. Крім обов'язкових занять, які допоможуть їм адаптуватися на первинних посадах, було організовано й цікаве дозвілля: екскурсія Чернівцями та відвідини змагань з мотокросу, що саме проходили в місті.

Подільський прикордонний загін Південного регіонального управління поповнився 11 випускниками Національної академії Державної прикордонної служби ім. Богдана Хмельницького. Лейтенантів представив персоналу загону його начальник полковник Ігор Підгородецький. Далі на них чекали обов'язкові збори, де молоді офіцери дізналися про специфіку довіреної їм ділянки рубежу. Також їм розповіли про історію і традиції загону.

Вихідці з різних регіонів України, вчорашні курсанти, а сьогодні офіцери-прикордонники переконані, що будуть служити правдою народу України. Адже вони справжні патріоти і повною мірою усвідомлюють всю важливість покладеної відповідальності та вірять, що будуть стояти на варті мирних рубежів. ■

■ ВЧИНОК

«На провокації не відповідатиму!»

У ці дні 25 років тому один із кораблів Чорноморського флоту першим підняв

21 липня 1992 року неподалік кримського Донузлава розігрався справжній бойовик. За кораблем СКР-112, який вийшов у відкрите море, почалася погоня. Проте екіпаж сторожового судна не підкорювався і своєю поведінкою показував, що здаватися не збирається.

Якщо б за цими динамічними діями на морі спостерігали звичайні глядачі, вони вирішили б, що стали свідками зйомок гостросюжетного фільму. Однак ніякої постановки або художнього вимислу в цих подіях не було. Більш того на СКР-112, який переслідували, незвично майорів український прапор. Це був перший випадок, коли екіпаж корабля Чорноморського флоту у такий спосіб висловив свою громадянську позицію.

Про те, що тоді відбувалося у підрозділах Чорноморського флоту та чому офіцери вирішили вдатися до показових дій розповідає безпосередній учасник подій – контр-адмірал запасу Микола ЖИБАРЄВ.

Спілкувався
Андрій КУЧЕРОВ

– Миколо Євгеновичу, в контексті подій, що розгорнулися навколо Чорноморського флоту після розпаду СРСР, приклад, який показав СКР-112, може стати зразком національного патріотизму. Які були передумови такого вчинку?

– Сьогодні є дуже багато оцінок подій чвертьвікової давнини і ще більше фахівців з цієї теми. Як безпосередній учасник, розповім тільки про факти, пов'язані з переходом СКР-112 під українським прапором з Донузлава в Одесу. Стверджую, що ці дії не були спонтанним або суто емоційним вчинком. Офіцери та мічмани, які тоді перебували поряд зі мною, матроси, які виконували накази командирів, були колективом однодумців. Кожен робив свою справу свідомо. Наші вчинки, що передували подіям 21 липня 1992-го, були зваженими і послідовними.

Давайте згадаємо, що відбувалося у нашій державі, коли Україна здобула незалежність. Розпочалося будівництво державних інститутів, у тому числі силового блоку. 4 листопада було створено Прикордонні війська, у грудні 1991-го року – Збройні Сили, міліція. Україна як морська держава повинна була мати і власний військово-морський флот, який є видом Збройних Сил. Його основою, звичайно ж,

ДОВІДКА «ПУ»

Жибарев Микола Євгенович народився 7 вересня 1954 року. Освіта: Вище військово-морське училище імені М.В. Фрунзе (1976 р.), Військова академія Національної народної армії НДР імені Ф. Енгельса (1989 р.), Академія Збройних Сил України (1999 р.).

Офіцерську службу розпочав на посаді командира бойової частини на тральщику «Торпедист» Кримської військово-морської бази. Протягом 1978–1979 років перебував у закордонному відрядженні в Сирійській Арабській Республіці на посаді командира інструкторського екіпажу.

1994–1997 – командир 1-ї бригади надводних кораблів ВМС України.

1999–2001 – командир 2-ї бригади десантних кораблів ВМС України.

2001–2003 – начальник штабу ескадри різномірних сил ВМС України.

З лютого 2004 року по грудень 2014 року – начальник Морської охорони – начальник управління Морської охорони Державної прикордонної служби України.

Нагороджений відзнакою Міністерства оборони «Доблесть і честь» (2000 рік) та медаллю «За бойові заслуги» (1980 рік), орденом «Богдана Хмельницького» III ступеня (2013 рік).

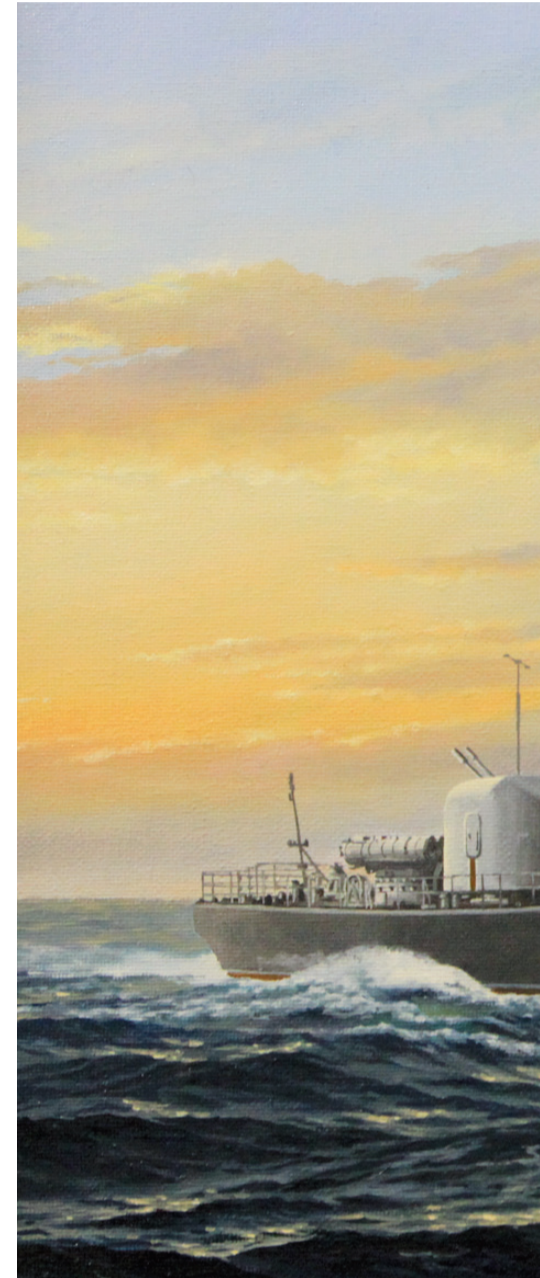
З березня 2014 року очолює організацію охорони морської ділянки та підтримання боєготовності корабельно-катерного складу Маріупольського ЗМО на Азові. Особисто виходив у море на кораблях для навчання молодих командирів та підтримки екіпажів у складній обстановці для прийняття правильних рішень щодо застосування зброї.

мав би стати корабельний склад, що базувався на Чорному морі.

– Однак статус Чорноморського флоту колишнього СРСР, про який Ви говорите, тривалий час був невизначеним. Які були думки і настрої офіцерів та мічманів флоту?

– Почнемо з того, що після розпаду Союзу його називали флотом СНД. Однак, і це головне, керували ним винятково з Москви. І жодних відступів у цьому аспекті не було.

Повернувшись у 1989 році додому після навчання у Військовій академії Національної народної армії Німецької Демократичної Республіки, я продовжив службу в 37-му дивізіоні протичовнових кораблів, який входив до складу Кримської військово-морської бази Чорноморського флоту. А в 1991 році був призначений начальником штабу 17-ої бригади цієї бази. Потрапивши у новий колектив, відразу ж зрозумів настрої колег та підлеглих. Усі усвідомлювали, що настав час визначитися як захиснику держави і громадянину. Такої ж думки були й інші офіцери. Тому ні для нікого не стало несподіванкою, коли наш командир бригади капітан 2 рангу Юрій Шалит, зібравши 25 січня 1992 року в штабі офіцерів управління командирів дивізіонів та кораблів, запропонував присягнути на вірність Україні. Справа в тому, що наступного дня планувалося привести до присяги молоде пополнення і позиція Юрія Володимировича була логічною. Думку командира офіцери підтримали. Здава-

лося, що навіть з певним полегшенням, адже невизначеність тяжіла над усіма. Ми вирішили показати приклад і присягнути державі, у якій не тільки проживали, але і на землі якої проходили службу.

– Що відбулося того дня? Багато військових моряків присягнули на вірність Україні?

– Передусім зазначу, що відразу після згаданого зібрання командира та начальника штабу бази викликали до управління Чорноморського флоту. До речі, керував штабом тоді Борис Кожин, який згодом став першим командувачем Військово-Морських сил країни.

Нарада у Севастополі починалася о 10.00 наступного дня. Капітан 2 рангу Шалит відбув на неї, попередньо склавши присягу на вірність Україні. Офіцери прийняли принципове рішення: не відступати незважаючи ні на що. Була також повністю спростована думка скептиків щодо підтримки особовим складом: українську присягу прийняли 85 відсотків офіцерів і мічманів та 70 відсотків матросів і старшин бригади.

Цікава деталь: молоде пополнення, яким були військовослужбовці строкової служби і призивалися з пострадянських республік ще за старими союзними правилами, повинні були присягати на вірність країнам, звідки прибули. Однак вище керівництво флоту пішло на відвертий обман, запропонувавши їм присягати на вірність... СНД.

Себе захищатиму!»

український прапор

І нарешті головне: ніхто не ховався за спину товаришів, ніхто нікого не примушовав, не було жодного психологічного тиску. Я зробив вибір свідомо, присягнув на вірність Україні на СКР-112. Здійснив це першим і першим поставив свій підпис. Після мене склав присягу командир корабля старший лейтенант Сергій Настенко. Три чверті особового складу корабля зробили те ж саме.

– Як відреагувало на вчинок офіцерів вище командування Чорноморського флоту?

– Відразу після урочистостей зателефонував віце-адмірал Фролов, який був командиром Кримської військово-морської бази. Взявши слухавку почув: «Жибарев, що це за анекдоти мені розповідають? Яку ви там українську присягу прийняли?» Я підтвердив: «Так точно, товаришу віце-адмірале, особовий склад 17-ї бригади приведений до української присяги». І тут почалося...

Командира бригади згодом усунули від посади. На його місце прибув новий офіцер. Він не дуже добре ставився до тих військовослужбовців, що присягнули на вірність Україні. Мене на посаді залишили, але я розумів, що це ненадовго – поки новий командир не увійде в курс справ. Так і сталося. Офіцерів і мічманів, які мали іншу від керівництва флоту думку, під різними приводами знімали з посади, затримували присвоєння чергових військових звань, викреслювали з черги на житло. Знаходили будь-яку причину

для утиску. Доходило до того, що їхніх дітей виключали зі списків у дитячі садочки.

– Хвиля таких утисків дісталась і до Вас?

– Коли вийшов з відпустки на початку липня 92-го, командир бригади відразу повідомив, що усуває мене від виконання службових обов'язків. «На службу можете не ходити» – ось так він сформулював свій наказ без жодних пояснень. Довелося йому коректно, але твердо відповісти: «Не Ви мене призначали і не у Ваших повноваженнях мене знімати».

Як досвідчений офіцер я розумів, що протистояння командира та начальника штабу нічим хорошим не закінчиться. З іншого боку, не міг підвести офіцерів, які довіряли мені. Тільки разом ми могли витримати той шалений тиск.

Якось до мене додому прийшли мої підлеглі – начальник берегової бази майор В'ячеслав Устименко, помічник командира дивізіону по роботі з особовим складом капітан-лейтенант Василь Горобець, командир МПК-93 Віктор Заремба та ще кілька офіцерів. Вони були збентежені: після відсторонення мене від посади ситуація у бригаді з кожним днем ставала все напруженішою. Як зараз пам'ятаю їх слова: «Сьогодні, Миколо Євгеновичу, «з'їли» Вас, а завтра доберуться до всіх інших...»

– Залишалось чекати останньої психологічної «краплі». Миколо Євгеновичу, чому саме СКР-112 став своєрідним наріжним каменем?

відійшли від причалу – підняли український прапор. Пізніше я повідомив, що йду в територіальних водах України з порту «Новоозерне» в порт «Одеса». Іншими словами, дав зрозуміти, що державний кордон корабель не порушуватиме.

– Ви були впевнені, що перехід закінчиться успішно?

– Буду відвертим: були припущення, що кораблю не дадуть безперешкодно дійти до Одеси.

– Після виходу у відкрите море на СКР-112 почалося справжнє полювання!

– Нас переслідувало три кораблі Чорноморського флоту: ракетний катер, корабель на повітряній подушці та малий протичовновий корабель. Проти нашого «сторожовика» був застосований серйозний арсенал примусових дій: спочатку кидки швартових кінців, щоб корабель намотав їх на гвинти і зупинився. Були й спроби небезпечного маневрування попереду ходу, а також виконувалися попереджувальні артилерійські постріли по курсу СКР-112. Над кораблем на низькій висоті постійно маневрував літак Чорноморського флоту. Також з рейду Севастополя знявся та приєднався до погоні корабель «Разительный».

– Як діяв екіпаж у цій ситуації?

– Я вийшов на радіозв'язок з кораблями переслідування та сказав, що на провокації не відповідатиму, але готовий захищатися. Наказав зіграти «бойову тривогу», підкресливши, що мої накази, у разі загострення ситуації, будуть підкріплені відповідними рішучими діями.

Тоді екіпаж «Разительного» почав діяти трохи інакше. Корабель пішов на нас з приспущеними якорями. Подальший перебіг подій міг бути таким: на СКР-112 переслідувач, виконавши своєрідний навал на борт, скинув би свій якор, який зачепившись за палубу міг зупинити рух корабля. Таким чином більш потужний та швидкісний корабель використовував свої технічні переваги. Відірватися у відкритому морі у цій ситуації не було жодної можливості.

Тоді було прийнято рішення зупинитися і почати переговори. За мною, як старшим на «сторожовику», прислали з «Разительного» шлюпку. Залишаючи корабель, я наказав командирі СКР-112 старшому лейтенанту Настенку: якщо не повернуся протягом тридцяти хвилин, йому належить самостійно продовжити рух в Одесу.

На «Разительном» мене зустріли добре, навіть запропонували чай. Зі мною вів перемовини старший на кораблі капітан 1-го рангу Олександр Сілін. Під час бесіди я ще раз сказав, що здійснюю тільки перехід в Одесу. І тут на корабель приходить радіозапит, у якому мені пропонують пояснити дії СКР-112. Я ще раз підтверджую, що йду до Одеси. У відповідь командир корабля отримує радіоповідомлення від адмірала Кожина, який став командувачем ВМФ України: СКР-112 наказано прямувати на рейд Одеси, де й чекати представника Міністерства оборони України. У другому радіоповідомленні командування Чорноморського флоту наказувало «Разительному» супроводжувати наш корабель. Не минуло і півгодини, як ми продовжили перехід.

– Уявіть собі ситуацію: СКР-112, яким командував старший лейтенант Сергій Настенко, за підсумками зимових навчань був визнаний кращим у бригаді. Це звання здобувалося не на папері. За нього точилася справжня боротьба. Проте не проходить і півроку як на Настенка починають «тиснути»: «Поддай рапорт на звільнення в запас!» І знову жодних пояснень. Молодого офіцера почали зверху системно психологічно «давити».

Мої односторонні зрозуміли, що чекати поліпшення чи стабілізації ситуації далі неможливо. Гордіїв вузол треба розрубати. Вже майже рік існувала незалежна держава. Однак українські вищі органи влади не приймали жодних рішень, щоб захистити своїх морських офіцерів. Ми хотіли привернути увагу до цієї проблеми, але прагнули зробити це законними способами.

– Удача в той день була на вашому боці?

– На першому етапі задуму нам дійсно пощастило. У той день СКР-112 повинен був брати участь у тренуванні з нагоди майбутнього свята – Дня ВМФ. Однак наш незапланований маневр швидко «розкусили» і поки ми виходили з озера Донузлав, два кораблі намагалися перекрити нам шлях у відкрите море. Та не вийшло: судно-«розвідник» не встигло знятися зі швартових, а капітана буксира ми попередили, щоб не втручався.

Після виходу з Донузлава дали радіоповідомлення, що прямуємо до Одеси. І як тільки

■ ВЧИНОК

«На провокації не відповідатиму! Себе захищатиму!»

Закінчення. Початок на 8-9 стор.

– Як зустріла корабель Одеса?

– Ми планували стати на зовнішній рейд біля південної перлини. Однак нам наказали заходити в порт. Я був приємно здивований, коли побачив, що одесити урочисто вітають нас квітами. Потім були зустрічі з контр-адміралом Кожиним, капітаном 2 рангу Шалитом, командувачем Одеського військового округу генералом Радецьким, представником Президента України в Одеській області Ільїним. Перехід закінчився вдало.

– Тодішній командувач Чорноморського флоту адмірал Касатонов відкрито і дуже негативно ставився не тільки до факту переходу СКР-112 в Одесу, але й різко висловлювався щодо багатьох українських офіцерів. Судячи з його спогадів, Ви були зняті з посади за втрату зброї.

– Я вже говорив про те, який психологічний тиск чинився на кожного з офіцерів, котрі прийняли присягу на вірність Україні. Пізніше від одного з адміралів дізнався, що проти мене порушено п'ять (!!!) кримінальних справ! Що малось на увазі – не знаю й досі.

Щоб поставити крапку щодо чуток, зауважу: після подій, пов'язаних з переходом СКР-112, я дійсно давав свідчення представникам Генеральної прокуратури. Через два місяці отримав поштове повідомлення, в якому значилося, що в ході проведеного розслідування факту злочину ні в моїх діях, ні в діях екіпажу корабля не встановлено. Цей документ я залишив собі на згадку.

– Миколо Євгеновичу, якою була подальша доля СКР-112?

– Понад півроку судно знаходилося в Одесі. Командувач ВМС України контр-адмірал Кожин у грудні 92-го наказує здійснити перехід до Севастополя. У цьому порту вже був корабель управління ВМС України «Славутич», й СКР-112 мав базуватися поруч. Проте ми знали, що командному пункту Чорноморського флоту наказали не допустити заходження українського «сторожовика» у порт.

І знову ми прийняли нестандартне рішення: перехід мали здійснювати вночі в режимі повного радіомовчання. Знявшись з якоря близько 23.00, 16 грудня 1992 року о шостій годині ранку ми вже були біля Севастополя. На підході до рейду попросили дозвіл на заходження у бухту. Оперативний

черговий, не розібравшись у ситуації, дав «добро». Черговий корабель, що стояв на рейді, на нашу появу також ніяк не відреагував. Тож «сторожовик» безперешкодно відшвартувався поряд зі «Славутичем». Командування Чорноморського флоту дізналося про наш прихід тільки тоді, коли на власні очі побачило СКР-112 біля причалу. У штабі флоту, як розповідали свідки тих подій, був серйозний «розбір польотів».

– Було багато ідей та пропозицій щодо подальшої долі СКР-112. Одна з них – зробити корабель музеєм.

– На початку 90-х судно перебувало у строю понад 24 роки, так що свій ресурс воно повністю вичерпало. Ідея з музеєм сприйма-

лася теоретично позитивно, але на практиці розгорнути достойну експозицію було б проблематично, адже СКР-112 замалий для цього.

Однак я не втрачаю надію, що події 21 липня 1992 року все ж знайдуть достойне місце не тільки в історії Військово-Морських сил України, а й практично будуть відображені в експозиції. Я готовий внести лепту в цю добру справу і з задоволенням передам цінний експонат – штурвал з румпельного відділення СКР-112. Поки він зберігається у мене як пам'ять про ті події. ■

ЩО ТАКЕ ПОДВІЙНІ СТАНДАРТИ

У травні 1992 року відбувся несанкціонований перехід корабля Чорноморського флоту МПК-116 з Донузлава у Севастополь. Старший лейтенант Комісаров служив в одній бригаді з тодішнім капітаном 2 рангу Миколою Жибаревим і Микола Євгенович знав його особисто.

– Коли стало відомо про вчинок МБК-116, за наказом контр-адмірала Кожина, який на той час виконував обов'язки командира бази, я зв'язався з Комісаровим і запитав у нього про мету виходу в море. Відповідь була така: «Не хочу служити з офіцерами і військовослужбовцями, які прийняли українську присягу. Вирішив піти з Донузлава у Севастополь», – згадує Микола Євгенович. Старший лейтенант заповнив, що перехід мирний і зброя у похідному положенні. Характерно, що свій вчинок МБК-116 здійснював приховано, вночі, не залишивши жодної інформації про свої дії.

Після несанкціонованого переходу МПК-116 у газеті «Флаг Родины» Чорноморського флоту з'явилася стаття, у якій наголошувалося, що перейшовши у Севастополь старший лейтенант Комісаров виявив свою громадянську позицію і саме такі офіцери стають згодом адміралами і командувачами.

– Виходячи з публікації офіційного видання Чорноморського флоту, ми також виявили свою позицію, – говорить Микола Євгенович. – Однак реакція на наш вчинок з боку командування Чорноморського флоту була діаметрально протилежною.

ДОВІДКА «ПУ»

СКР-112 – сторожовий корабель проекту 159А. Закладений 26 квітня 1967 року на Калінінградському суднобудівному заводі «Янтарь».

21 вересня 1968 року зарахований до складу Чорноморського флоту, восени зробив перехід з Балтійська до Севастополя.

З 30 серпня 1969 року по 31 січня 1970 рік ніс бойову службу в зоні військових дій на Середземному морі, виконував бойове завдання з надання допомоги збройним силам Єгипту.

21 квітня 1973 року підняв прапор ВМФ СРСР. Дислокувався в Донузлаві.

ТТХ СКР-112
Водотоннажність – 1077 т
Довжина – 82,3 м
Ширина – 9,2 м
Силова установка – 2 ВМД М-2 (30000 л. с.) + 1 дизель 61-Б (6000 к. с.)
Гвинти – 2
Потужність – 36 000 к. с.
Швидкість – 33 вузли
Автономність плавання – 2000 миль при 14 вузлах
Автономність по запасах провізії – 10 діб
Екіпаж – 108 осіб

■ патріотичне виховання

У Навчальному центрі підготовки молодших спеціалістів Держприкордонслужби імені генерал-майора Ігоря Момота проводиться Всеукраїнська дитячо-юнацька військово-патріотична гра «Джура-Прикордонник». Для участі у вишкільно-виховних заходах до Оршанця прибуло понад дві сотні школярів зі всіх прикордонних районів України.

Гарт на виріст

Аліна ДАНИЛЮК

Гру організовано за ініціативи Служби, Міністерства освіти і науки та Міністерства молоді та спорту України. У межах вишколу планують розвинути прикордонну складову уже відомої гри «Сокіл» («Джура»).

Джурою в XVI–XVIII століттях називали зброєносця, учня у козацької старшини. Вони разом з козаками ходили в походи та брали участь у боях.

– Задум виник у листопаді 2016 року. З цією пропозицією я звернувся до заступника Голови Держприкордонслужби генерал-лейтенанта Олега Бляшенка. Йому ідея сподобалася та він нас підтримав. Взагалі керівництво Служби завжди йде нам на зустріч. Я радий, що відгукнулося багато представників прикордонних районів і головне приїхали діти, які в цьому дуже зацікавлені.

Учасники вишколу – це переможці змагання «Сокіл» («Джура»), переважно школярі 9 – 10 класів. У майбутньому є бажання розширювати гру, наприклад започаткувати «Джура-розвідник». Це була б підтримка всіх збройних формувань нашої держави, – розповідає очільник центру патріотичного виховання дітей та молоді «Юний прикордонник» Валерій Константинов.

Привітати молодь з і стартом «Джура-Прикордонник» прийїхав заступник голови Черкаської обласної державної адміністрації Віталій Коваль.

– Приємно, що це захід проходить саме на Черкащині. Адже тут, у серці України, ви

справді відчуєте дух героїв Холодного Яру, що в усі історичні часи надихав на незламну боротьбу за волю і право жити на своїй землі. У Навчальному центрі навчитеся, крім військових навичок, ще й моральним цінностям на прикладі кращих бойових традицій охоронців кордону, – зауважив посадовець.

Упродовж десяти днів табір житиме за чітким графіком, який передбачає ранкові та вечірні кола (зібрання), руханки (зарядки), екскурсії, семінари для вчителів та вікторини для учнів, а ще – літературні вечори, концерти та багато інших цікавих заходів. Найважливішим і, мабуть, найцікавішим елементом програми стануть прикордонні вишколи. Зокрема, юні джури вивчатимуть слідопитство, долатимуть

смуту перешкод, братимуть участь у змаганнях «рятівник», яке навчить їх основ долікарської допомоги та рятувальних робіт.

– Саме у нашому центрі хлопці і дівчата можуть побачити будні прикордонників, чим живуть наші військовослужбовці. У традиційні складові гри ми внесли елементи професії охоронця рубежу, зосередившись на особливостях несення служби у різних нарядах, – наголосив полковник Олег Примаченко начальник управління соціально-гуманітарного забезпечення та психологічної роботи Департаменту персоналу.

Анастасія Гомбелевська, вихователь з Чернівцівщини, привезла на вишкіл двох своїх підопічних.

– Дуже вдячні прикордонникам за гостинний прийом, все організовано якнайкраще. Радше й те, що охоронці рубіжів займаються не тільки організацією побуту, а й проводять навчання. Наприклад, продемонстрували як потрібно захищатися, якщо на тебе напад зловмисник з ножом. Проте насамперед, ми хочемо показати нашим вихованцям, що Україна це не просто різні регіони, а єдина держава, – ділиться своїми враженнями Анастасія.

П'ятнадцятирічний Антон Богатирьов із Маріуполя розповів, що торік брав участь у «Сокіл» («Джура»).

– Цього року я хотів би закріпити ті знання та навички, які опанував. Особливо мене цікавлять конкурси і тренування на випробування фізичної сили. У майбутньому дуже хочу пов'язати своє життя з військовою службою, – говорить хлопець.

Похідний отаман Віктор Шевчук наголошує, що ми повинні дати зрозуміти дітям, що кордони України непорушні, а держава недоторкана і незалежна. Наша мета показати, що українці хочуть жити по-українському.

Унікальність вишколу «Джура-Прикордонник» полягає в тому, що вперше за роки незалежності закладається фундаментальна і раціональна система національно-патріотичного і військово-патріотичного виховання у прикордонних районах, що зміцнить національну безпеку, сприятиме популяризації відомства у суспільстві, вихованню патріотів та формуванню високих моральних цінностей у молоді.

■ вишкіл

Земля, вода, глибини і повітря –

В Одесі завершилися міжнародні військово-морські навчання «Сі Бриз-2017». У маневрах взяли участь представники 16 країн. Понад 30 кораблів, катерів і суден багатонаціонального угруповання (Військово-Морських Сил, Збройних Сил України, США, Туреччини, Румунії та Грузії) пройшли більше п'яти тисяч морських миль. Крім того, участь у навчаннях брали представники Збройних Сил Азербайджану, Болгарії, Бельгії, Великобританії, Грузії, Канади, Молдови, Литви, Норвегії, Польщі та Греції. Свою важливу роль відіграли у всіх чотирьох компонентах (морському, підводному, сухопутному та повітряному) і представники Державної прикордонної служби України.

Володимир ПАТОЛА

Військовослужбовці виконали понад 850 стрибків з парашутами, відбулося 60 спільних групових навчань берегової фази, шість висадок морського десанту, 280 підводних занурень (загалом – 80 годин перебування під водою), авіація здійснила 310

Керівництвом навчань дана висока оцінка злагодженим діям прикордонних підрозділів. Особливими відзнаками було оцінено участь корабельно-катерного складу Морської охорони Держприкордонслужби.

вильотів (літальні апарати перебували в повітрі 241 годину). Постійно працювали більше сотні одиниць військової автомобільної та броньованої техніки.

Від українських вартових рубежу нашу державу на навчаннях представляли: корабельно-катерний склад Одеського загону Морської охорони, літаки «Diamond», гелікоптер Мі-9 Одеської Окремої авіаційної ескадрильї, військовослужбовці відділу спеціальних дій на воді Одеського загону Морської охорони та Прикордонної комендатури швидкого реагування «Ізмаїл».

Прикордонні спецпризначенці у взаємодії з іншими військовими формуваннями країн-учасниць, виконували завдання у складі батальйонно-тактичної групи. Головною метою наземної компоненти стало відпрацювання миротворчих функцій. Під час навчань відбулося злагодження підрозділів морської піхоти США, Збройних Сил України та українських прикордонників.

Протягом цих днів вартові рубежів стріляли із протитанкових гранатометів СПГ-9, з 82-мм мінометів БМ-82 та 60-мм мінометів, що стоять на озброєнні в армії США. Також було проведено низку стрільб зі стрілецької зброї у різних умовах.

Разом із взаємодіючими підрозділами практично відпрацьовано подолання водної перешкоди – дії на амфібіях, штурм об'єкту, засідка та контрзасідкові дії, організація патрулювання у місці ймовірного контакту з противником, а також питання тактичної медичини.

Активна фаза «Сі Бризу» передбачала десантування, нейтралізацію противника та зайняття умовного плацдарму. Вдруге за історію проведення цих навчань місцем кульмінаційних зіткнень стала річка Дунай.

Операція там проводилася представниками різноманітних підрозділів: Прикордонної комендатури швидкого реагування Ізмаїльського загону, морської піхоти Збройних Сил України та Сполучених Штатів Америки, Академії Сухопутних військ України, Національної гвардії та Збройних Сил Грузії і Румунії.

Таке слово, як «сценарій» для цьогорічних маневрів стало практично неактуаль-

ним. Адже військові дії проводилися в режимі «вільної гри», коли рішення приймається по ситуації, а розвиток обстановки може бути абсолютно непередбачуваним.

формуваннями, для початку спільні сили старанно, по квадратах «опрацювали» ствольною артилерією та реактивними системами залпового вогню. Щоправда, умовно. Після цього розпочалася, власне, десантна операція.

Інша група отримала завдання звільнити аеродром в Болграді. Для цього довелося вийти за добу наперед з місця дислокації (на момент навчань – полігон «Широкий Лан») та виконати низку проміжних завдань на шляху до основної мети. Зокрема, – штурмувати й захопити умовно підконтрольний терористам аеродром «Арциз» і подолати водну перешкоду – Дністровський лиман.

Надалі всі основні події розгорнулися на аеродромі «Болград», за легендою захопленому бандформуваннями. Штурмовим групам визначили захопити, утримувати і контролювати пункт управління польотами. Із цим учасники міжнародних навчань впоралися на «відмінно». Обидві тактичні групи, які прибули суходелом та Дунаєм, діяли правильно, чітко і, попри старанно підготовлені «сюрпризи», що мали затри-

Спочатку десяток кораблів і катерів Держприкордонслужби та ВМС України відпрацювали висадку десанту на річці. Їх дії коригувалися з повітря екіпажем прикордонного літака «Diamond», що здійснював повітряну розвідку й передачу даних наземним підрозділам.

Територію, яка за легендою була захоплена і контролювалася незаконними збройними

мати їх на маршруті, своєчасно опинилися на вихідних рубежах фінальної частини операції. Командування високо оцінило усіх без винятку учасників змагань.

Згодом відпрацьовувалося десантування на острів Тендрівська коса. За легендою тут невідконтрольна територія, на якій знаходяться склади зі зброєю та боєприпасами. Незаконні формування контрабандним

не місце для насилля чи терору

п шляхом доправляють їх до однієї з областей України. Завдання для всіх підрозділів – здійснення висадки десанту та знищення мінометними розрахунками складів артилерійського озброєння.

Під час проведення навчальної операції мінометна застава прикордонної коменда-

ції. Міжнародні маневри – це завжди не лише суха теорія чи методична практика, але й обмін досвідом, і, звичайно, знайомство з іноземними колегами, спілкування у теплій невимушеній атмосфері. Неформальні форми спілкування, пов'язані із вживанням спиртних напоїв, під час між-

Таке слово, як «сценарій» для цьогорічних маневрів стало практично неактуальним. Маневри проводилися в режимі «вільної гри», коли рішення приймається по ситуації, а розвиток подій може бути абсолютно непередбачуваним.

тури швидкого реагування Ізмаїльського загону у взаємодії із морськими піхотинцями здійснила висадку на острів.

Завдяки координатам, наданим прикордонною авіацією, бази озброєння терористів були швидко знищені. Паралельно

народних зустрічей західного формату не дуже популярні. Спорт сприяє покращенню взаємодії краще ніж будь-що.

На загальновійськовому полігоні «Широкий Лан» відбувся турнір з дисципліни «Cross feet». Він включав естафетні вправи на силу, витримку та швидкість.

Участь взяли дев'ять команд, з них по дві – від Корпуса морської піхоти США та Морської піхоти ВМС України, по одній – від Збройних Сил Грузії, морської піхоти Румунії, Національної гвардії України та Академії Сухопутних військ України. Команду від нашої Служби представляли військовослужбовці ПКШР Ізмаїльського загону.

У ході запеклої боротьби команда прикордонників посіла третє місце, на другому опинилася команда академії Сухопутних військ і перше місце зайняла команда морських піхотинців США.

Командувач ВМС України віце-адмірал Ігор Воронченко на урочистій церемонії закриття подякував партнерам України за ідею створення операційного морського штабу. Також він висловив подяку посольствам США та Великої Британії за підтримку в підготовці навчань усім, хто надав допомогу і сприяння у проведенні «Сі Бриз-2017».

Керівник навчань з американської сторони, капітан 1 рангу Метью Леман також подякував усім партнерам, особливо – Україні, за гостинність:

– Висловлюю подяку усім трьом тисячам військовослужбовців із 16 країн, які взяли участь у найскладніших маневрах за всю історію навчань «Сі Бриз», – сказав Леман. За його словами, підготовка, яку пройшли військові, зміцнить взаємодію і зробить істотний внесок у забезпечення безпеки та стабільності в регіоні. – Кожен окремий військовослужбовець і кожна країна може пишатися участю в навчаннях, а Україна як

господар навчань – найбільше, – наголосив Метью Леман. Він зазначив, що від США уперше в навчаннях взяли участь два бойових кораблі, військовий підрозділ особли-

шаються вірними своїм партнерам і союзникам у регіоні.

Уже традиційно російський розвідувальний корабель, цього разу ССВ-201

корабельно-катерний склад Держприкордонслужби та ВМС «працював» по флоту противника. Всього до цієї фази було задіяно близько 20 кораблів та катерів, 10 вертольотів і літаків.

Керівництвом навчань дана висока оцінка злагодженім діям прикордонних підрозділів у взаємодії з іншими. Особливими відзнаками було оцінено участь корабельно-катерного складу Морської охорони Держприкордонслужби.

Результати тижня теоретичної та практичної муштри під час навчань «Сі Бриз-2017» військовослужбовці Прикордонної комендатури швидкого реагування Ізмаїльського загону закріпили практичними діями.

«Сі Бриз-2017» не вперше випробує прикордонників завданнями, максимально наближеними до бойових. Цьогоріч воїни ПКШР освоїли невластиві для них бойові вправи: висадка мінометного підрозділу з десантного корабля, здійснення переправи через водні перешкоди та десантування з гелікоптера.

Під час церемонії закриття «Sea Breeze-2017», керівництво навчань відзначило, що цьогорічні маневри відрізнялися від усіх попередніх за рівнем складності, який значно зріс. І саме такі заходи зміцнили взаємодію, додали безпеки та стабільності в регіоні.

План навчань був повністю реалізований. А вже наприкінці маневрів ініціативна група анонсувала ще більш насичені «Sea Breeze-2018», розробка яких почнеться за кілька місяців.

вого призначення, конвертоплани CV-22 Osprey і новітній літак Boeing P-8 Poseidon.

Під час маневрів успішно відпрацьовано звільнення заручників, ураження ворожого підводного човна, перехоплення ядерних матеріалів, які перевозилися нелегально Чорним морем. Метью Леман наголосив, що навчання завершилися, але США зали-

«Призов'я», проводив свої маневри за декілька морських миль від багатонаціональної корабельно-катерної групи. Хоча представника держави-агресора, носія основної терористичної і військової загрози в регіоні, на маневри, покликані протидіяти таким загрозам, ніхто не запрошував, – заважати йому не стали. ■

■ на основі реальних подій

У житті бувають події, про які писати складно. Практично неможливо робити це «по гарячих слідах». Особливо, якщо сам був їх свідком чи, тим більше, певною мірою, учасником. Утім, минуло вже три роки з того часу, як перші добровольці рушали на схід, не знаючи, що буде завтра з Україною, чи судиться їм самим повернутися до своїх родин. Для кожної людини в погонах перше відрядження на війну, перше, особливо гостре, відчуття ліктя товариша, перший постріл і перший бій залиша-

ються глибоким неповторним досвідом, який неможливо забути. Проходить час, доля і служба розкидає нас, іноді міняються характери, але назавжди залишається пам'ять і товариство, перевірене непростими обставинами.

Герої нашої повісті – одночасно й типові, й унікальні. Типові тому, що сьогодні можна знайти тисячі українських патріотів, які пережили схожі емоції та ситуації. Можливо,десь читач упізнає і себе. Унікальні тому, що це

живі реальні люди, сильні особистості, справжні чоловіки, незалежно від віку, статусу, досвіду та фізичних можливостей. Ці люди зробили свій непростий вибір, на який у момент істини здатен далеко не кожен. Три роки та безліч подій, часто бурхливіших, аніж описані нижче, – цілком достатньо, щоб спробувати осмислено зафіксувати для історії один із її маленьких, можливо малозначних, далеко не найяскравіших, але цікавих, безсумнівно, епізодів.

Відрядження

Володимир ПАТОЛА

ДРУГИЙ ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ

8 серпня 2014 року. Луганщина. Мілове. Ніч. Оз година 30 хвилин.

...У будинку на центральній вулиці-кордоні українсько-російського Мілового-Черткового пирий, безпосередній двометровий велетень, безстрашний добряк та оптиміст, майор Ігор Радковський, який почув із відпочиваючою зміною бійців, чи то летів, чи то падав з верхнього ярусу двоповерхового солдатського ліжка. За мить він прийшов до тями, почав заспокоювати та організувати хлопців. Перервала законний короткий сон офіцера вибухова хвиля заряду вогнемета «Шмель», що влучив у стіну відділу прикордонної служби поряд з вікном імпровізованої казарми. Будувати заставу за не повних п'ятдесят метрів від державного рубежу у дев'яносто-якомусь році було дуже «розумно».

Реактивний «пушник» кордону стартував з російської «зеленки», де нам не можна було виставляти пост. А поряд, на першому ярусі такого ж солдатського ліжка, різкий біль у правому плечі, розбудив 19-річного молодшого сержанта Івана Красножона. Плече він травмував позавчора, нейтралізуючи в рукопашній сутичці п'яного озброєного хулігана просто на блокпосту. Розтягнуті, а можливо й порвані сухожилля примусили усвідомити: воїн уже вдягнув бронезилет. За долі секунди, рефлекторно, уві сні. Труси на ньому, автомат в руках, а каска – поряд. Життя триває.

Кількома кілометрами в тил на північний захід автоматні та кулеметні черги, перемішані вибухами гранат, розповідали про бій з російською диверсійною групою підрозділу РЛС ППО (радіолокаційної станції проти-повітряної оборони) Збройних Сил України, який уперто обороняв свою безцінну техніку. «Щасливі, – подумалось, – вони свого противника хоча б можуть дістати».

За лісом і кладовищем, десь кілометра півтора на південний схід від РЛС, форма прикордонного наряду «КРП» (контрольно-режимний пост), у народі – «блокпост», стала білою через бетонний пил зі стін укриття – капітальної водовідвідної труби під дорогою. Дивізіон бив із російського Черткового безупинно, пробираючи важкими «подарунками» через товщу землі.

Молодий капітан, автор цієї повісті, шокований, наляканий і злий (для мене, як і всіх інших, це було перше бойове зіткнення), не придумав нічого кращого, ніж зробити те, що традиційно добре виходить у «замполтів» усіх часів: прочитати нотацію досвідченому водієві, феноменальному стрільцю, веселому співрозмовнику і люблячому батькові трьох дітей старшому сержанту Роману Роенку та відносно недавньому випускнику «Оршанця», молодому гарячому, але надійному і рішучому молодшому сержанту Івану Середницькому, які після команди

«В укриття!», замість негайно заховатися, витратили найдовших у своєму житті 40 секунд, щоби під ворожим вогнем, прикриваючи один одного, добігти 30 метрів до бортового УАЗа і врятувати з кузова залишену там «муху».

– Крок без наказу – і стріляю по ногах!

– Товаришу капітан, за що? (Роман Роенку, з вогнем в очах та неприхованою усмішкою).

– Не за що, а для чого. Ноги перев'яжемо. А дірку від осколка в голові не заплембуєш.

– Так ми ж за РПГ (Іван Середницький, схвильовано, тамуючи віддишку після бігу в бронезилеті).

– І для чого він вам зараз?

– А як танки попруть?

– Багато танків одною «мухою» зупиниш?

– Так вона ж записана на мене. Як потім бути, якщо згорить?

– Списати «муху» легше ніж сержанта. Чи тобі назад, до мами, цілим не хочеться?

Істеричний сміх усіх присутніх перервало запитання Романа, що вперто відмовлявся втрачати самоконтроль:

– Автомати в усіх на запобіжнику? Стріляти тут нема по кому. А цей бетон – клондайк для рикошетів.

– Ні, – це вже я. – І патрон в патроннику. – В цей момент починаю розуміти, що тримаю в перехресті прицілу вихід зі сторони стрільби біля РЛС. Біля протилежного – Роенку. – Романо, ти крайній, контроль виходу.

– Уже... (Втомлено).

На п'ять з лишнім кілометрів південніше влучання декількох куль у дах та опори спостережної вежі – головних «очей і вух» відділу «Мілове», змусило наряд покинути небезпечний пост. Їх героїчна, але безтолкова смерть товаришам не допомогла б. Старший сержант Олександр Терещенко розстрілював «ворожу» темряву «на фарт», намагаючись виграти в дезорієнтованого противника дороги секунди і знайти хоч якийсь укриття серед поля.

А в пункті пропуску, східніше блокпоста, сержант Олексій Войцеховський, відчайдушний мотоцикліст у цивільному житті, підтягнутий, худий, дещо ексцентричний і часто розсіяний, з безліччю татувань та любов'ю до гітари, закинувши за спину автомат і прихопивши радіостанцію, піднімався на вузькому вежу-антену мобільного зв'язку.

– Потрібні дані. Як повітря, потрібні. Хто?

– Я впораюсь.

– Упевнений?

– До біса!

– Хай щастить!

Олексій машинально передавав усе, що бачив. Про спалахи стартів у Чертковому. Про вибухи приземлень уже з нашого боку кордону. Прив'язка до місцевості, об'єктів. І краєм свідомості не міг зрозуміти одного: як його ще досі не «зняв» хтось зі снайперів, які, зовсім не соромлячись і не дуже-то кри-

ючись, з комфортом розташувалися на російській промисловій висотці за декілька сотень метрів. «Невже не бачать? І чого чекають?». А голосом: «Приземлення: Арміїці: шість розривів. На заставі... Три... Блокпост...»

До світанку залишалися лічені хвилини. Пронизливий свист час від часу замість вибуху закінчувався глухим ударом. Поряд з осколочно-фугасними снарядами падали і ставали на бойовий взвод розтяжки дистанційного артилерійського мінування...

Через декілька годин.

Сонце зійшло і починає підніматися високо над горизонтом, ще не палить. Після чотирьох влучань із гранатометів та вогнеметів горить приміщення відділу прикордонної служби. У кюветі біля відділу залягли бійці, готові відбити нову атаку.

– Ваня, що чути? – запитує молодшого сержанта Красножона сержант Віктор Фурович.

– Здається, без втрат. Як сказав би Рома Роенку, ми дожили до третіх півнів. Тільки щось мені ні разу не спокійно.

– Нечисть найстрашніша перед світанком. А москалячий спецназ – ще та нечисть.

– І що це все-таки за погань валяється? – роздумує вголос Іван, показуючи на металевий циліндр та білі жилки-нитки, розкинуті від нього в різні сторони. – Подивимось?

– Хай краще вони дивляться, – Це вже Віктор, показуючи на саперів центру розмінування Збройних Сил, що зістрибують з кузова військового повнопривідного КамАЗа «Крокодила».

– Оперативно прибули...

Для лейтенанта Дмитра Олексюка сьогоднішнє нічне чергування також було бойовим хрещенням. До приміщення відділу прибували та поспішно отримували зброю офіцери й контрактники, які ночували в місті. Можна доручити їх помічнику. Тим більше, арсенал з палаючого будинку все одно довелося винести. Разом із журналами. Куди ж без них. Поява старшого лейтенанта Юрія Дзядуся, веселого гумориста й невинного оптиміста, у якого ніколи не закінчувався запас анекдотів, примусила Дмитра полегшено зітхнути. Молоді офіцери нерідко ділили і службу, і пляшку пива чи похід на дискотеку в ті рідкісні дні, коли жоден із них не заступав в наряд. Війна зустріла їх у Міловому. Наче спокійно, але особливо не розслабишся.

– Діма, що по ситуації?

– Без втрат.

– Сам як?

– Живий, як бачиш. Тільки боюся, цей бардак, – (показуючи на стіну, покриту пластикними облицювальними панелями, що продовжували горіти, диміти і з противним смородом стікати на землю) – у мене ти по опису при зміні не приймеш, – на обличчі лейтенанта з'явилася гірка усмішка.

– Розумію, що дісталось. Нічого. Основне, що всі живі.

– Юр, підключайся. Я «засипаюся». Помічник не встигає.

– Без питань.

– Приїхала пожежна і сапери. Приглянь за видачею зброї. Я до них.

Однак зайнятися координацією спеціалістів МНС і ЗСУ Дмитро вже не встиг. Побачивши повнопривідний легковик, він побіг назустріч офіцерам, які вийшли з нього. Поява керівництва у мирний час – це у військових структурах, безсумнівно, проблема. Зараз же присутність командира на місці події додавала впевненості.

Начальник відділу прикордонної служби підполковник Валентин Шелега та представник штабу Луганського загону, що примчав зі Старобільська, підполковник Анатолій Федорчук роздумували недовго. Вони ще дорогою отримали практично всю інформацію засобами зв'язку. Коротка розмова з черговим та представником центру розмінування.

Засмаглий ще більше, ніж прикордонники, сапер у важкому бронезилеті був схожий на людину, яка дуже давно не спала під нормальним дахом. Мінно-диверсійна складова гібридної російської агресії примушувала цих спеціалістів працювати цілодобово.

– Що за розтяжки? – Це Валентин Шелега. – Ви таке раніше зустрічали?

– Ні! – Сапер. – Це можуть бути засоби придушення зв'язку. Деякі деталі схожі на елементи антен, але не факт. Підходити не рекомендую. Найкращий варіант – бронебійно-запалювальним з СВД (снайперської гвинтівки Драгунова).

– Розбереш потім, що це було. Після бронебійно-запалювальних...

– У таких випадках лізти – дурне діло.

– Їх не останній раз використовують. Треба знати, з чим маємо справу. Крім того, поки бійці не влізли випадково. Скільки штук нарахували?

– Поки три, але має бути четверта. Воно явно доставлене артилерійським способом. Такі заряди переважно розкидають квадратами. Число кратне чотирьом. За кількістю в комплекті пострілу.

– Хлопці дивилися, ходили, наче цілі. – Це уже хтось із-за спини. Але ходили акуратно, не торкалися.

– Зрозуміло. Черговий! Всім в укриття. Нікому близько не лізти. Ти також, від гріха подалі – за машину.

Бійці, які вже піднялися, залягли в кювет. Юрій Дзядусь з Дмитром Олексюком заховався за борт УАЗа, як їм і наказали. Анатолій Федорчук та Валентин Шелега рушили.

Картина не здавалася загрозливою. Циліндр, що за кольором і масою був дещо більшим від масляного фільтра вантажного автомобіля, стояв на землі вертикально. Очевидно, що впав він, як належить будь-якій залізці, без усякого порядку на довгу круглу стінку. Після цього відкрилася металева оболонка з декількох зелених напівкруглих крилець з дірками для полетшення. Оболонка розділилася і стала кількома окремими сегментами, кожен із яких, замість мирно залишатися частиною циліндра біля чорної

Російський боеприпас біля ВПС «Мілове». 08.08.2014

стілки, став уперто віддалятися від неї, збільшуючи кут. Поблизу стінки залишався тільки завіс і пружинка. І так до 90 градусів. Дві-три пластинки, зустрівши опором лише повітря, одразу зайняли потрібне положення. Дві-три інших – отримали більше навантаження, але саме вони підняли циліндр вертикально, під прямим кутом до землі. І всі шість тепер стали його основою.

З верхньої частини нетипового снаряду в чотири сторони під прямим кутом один до одного полетіли чотири важких накопичувачів, тягнучи за собою легкі нитки-розтяжки. Вони були білими, і не завжди повністю натягнутими. Проте прогнозувати, наскільки чутлива апаратура приводить у дію механізм неможливо. Тож офіцери рухалися обережно, всі інші слідкували, затамувавши подих. Ще декілька кроків – і можна буде сфотографувати маркування.

– Воно явно прилетіло з міномета або артилерійського ствола.

– Реактивна артилерія?

– Також можливо. Але яка радіоапаратура таке витримає? І вихлоп-постріл, і прискорення, і приземлення з ударом...

– Може, якась і витримає. Але згодний, швидше – це фугас з механічним детонатором.

Декілька фотографій, детальний огляд, і офіцери стали повертатися назад.

– У будь-якому разі ми цілі. Якщо навіть якась розтяжка підійде до чогось подібного, в неї будуть шанси вижити. Але маркування є. Якщо сапери знімати оригінал відмовляються, можливо є сенс дійсно бронейним з СВД?

– Не обходити ж їх тут вічно. В мене спеців нема. А самим це розкручувати на запчастини – перебір. Занадто.

У всіх була надзвичайно важка ніч. Здавалося, вона уже закінчилася. Прицільна стрільба з гранатометів по відділу, приземлення артилерійських зарядів по всіх позиціях. Перерва в обстрілі та його поновлення. Диверсійно-розвідувальна група, до повного щастя. Снайпери на висотках. «Чорні акули» зі своїми протилежно спрямованими несучими гвинтами та некерованими реактивними снарядами на зовнішніх підвісках. Що робила пара російських бойових гелікоптерів над місцями служби українських прикордонників після бою? Явно прилітали не для того, щоби просто поглузувати чи познущатися. Можливо – оцінити руйнування. Можливо – додати з бортового ракетного озброєння. Чому не зробили цього? А розбери ти їхній збочений розум і задум.

І як же не вистачало для покращення настрою хоча б одного крупнокаліберного кулемета на станку або переносного зенітного комплексу. Вони з'являться, уже досить скоро, за якихось кілька місяців. А поки про надійний засіб збити пару сучасних бойових гелікоптерів ворога раніше, ніж вони зрівняють із землею півсела, залишається тільки мріяти.

Це була важка ніч, і всім здавалося що вона таки закінчилася. І навіть ці бісові Ка-50, чи то 52, хто їх, літунів довбаних, розбере проти сонця, покружлявши, відлетіли назад. Фотографії зроблені. Маркування скопійоване. Експерти розберуться. По незрозумілих снарядах бронейно-запалювальними патронами. Підірвати до чорта. Або хай сапери «кішками», якщо захочуть. Гасити приміщення. Наводити порядок. Добре, хоч медики нікому не потрібні.

Тим часом спостерігач, досвідчений представник ФСБ, не тільки таємно, скільки нахабно впроваджений у штат батальйону Мурманської морської піхоти, продовжував залишатися у втрамбованій своїм пузом траві. Батальйон, закинутий разом з гелікоптерами – найрізноманітнішими продуктами заводу Камова, що мають характерні для морської авіації комплекти протилежно направлених несучих гвинтів, разом з бронетехнікою та іншим майном, давно окопався вздовж залізничної колії за насипом, де, по ідеї, його не повинні були бачити вартові українських рубежів. Що робила російська морська піхота поблизу українських степів? Мабуть, не море шукала. Те ж саме, що всюди по світу роблять російські головорізи без потреби чи запрошення.

У спостерігача, агента Серьожі, день також видався паскудним. Він мало не потрапив під пушену навантаження чергу із відділу, де РПО «Шмель» і наступна паніка повинні були повністю паралізувати будь-яку можливість опору. Він уже не одну годину сидів у засідці, зводячи лінзи бінокля. В нього пітніли долоні, здавалося, навіть у казарму повертатися уже не так огідно, як раніше. Колеги-морпіхи особливо витонченістю чи моральністю не відзначалися. Хтось із них постійно умудрявся прозоро натякнути ФСБшнику найнижчої оперативної ланки то на слово «Стукач», то на те, що він «пасивна особа нетрадиційної сексуальної орієнтації», тільки в короткому лайливому вигляді, а в крайньому випадку – випадково штовхнути чи поставити підніжку. Слово «чмо» було найбільш м'якою ремаркою із тих, які Серьожка нерідко чув у себе за спиною.

Сьогодні його не відправили з ДРГ у Мілове. І стрільти зі «Шмеля» не доручили. Начальники і фізичної, і вогневої підготовки, які ганяли морських піхотинців, не помічали Серьожку, часто обходили своєю увагою, «жаліли», і далеко не безпідставно. Накатає ж донос.

Серьожка вже котру годину поспіль лежав з детонатором і чекав, поки до однієї з розтяжок підійде «крупна риба». Він уже втомився зв'язати фотографії командирів, яких сподівалися побачити у цьому місці, з бійцями, що без

особливого-то трепету ходили біля мін. Є всього один підрив. Інші фугаси знищать відразу. Це зрозуміло. І, можливо, він таки потрапить у відпустку в Сочі, подалі від цих здорових накачаних шматків м'яса, які дістають своїми дурними жартами кожного дня.

Тільки перевірити фото. Тільки взяти добро. А куратор поки мовчить. Чи це батарея в радіостанції знову барахлити почала. Спітнілі долоні, промоклі фото, слизка радіостанція... По мобільному телефону би, але ж він без «скрімблера»... Накривається, блін, Сочі. Знову, замість курорту якийсь полігон, де все під штанами буде «в милі». Дві постаті вже відходять від фугасу. Сочі накривається!..

Прозвучав сигнал пристрою зв'язку, і куратор підтвердив команду. Довірена особа ФСБ у формі морського піхотинця РФ, слизький, примітивний, але надзвичайно відданий імбіцил, для близького оточення просто «Серьожка-чмо», перш ніж натиснути кнопку детонатора, не вагався ані секунди. Думками він був уже в Сочі.

Вибух розірвав реальність на «до» і «після». Комусь прилетіло в ногу. Наче не сильно. Комусь у руку. Теж не помітив. Далеко. Сліди крові побачать потім. Пізніше витягнуть лікарі метал. А от підполковники Валентин Шелега та Анатолій Федорчук упали наче підкошені. Вони тільки почали відходити від небезпечного циліндра. Стало зрозуміло, що офіцери серйозно поранені.

Ворожий подарунок плюнув розжареним металом у побратимів тоді, коли усе вже закінчилося, коли більше не мало бути втрат. Паніку тих, хто бачив кров уперше, в зародку припинив пострілами із СВД у повітря досвідчений старший прапорщик Андрій із позивним «Кучерявий». Йому перед цим довелося добряче повоювати і з колективом вис «Краснодон», і пізніше, у районі зосередження «Юганівка». Здавалося б, матюком і стрільбою в повітря горю не допоможеш. Проте хлопці перестали всі разом безтолково рватися до поранених, ризикуючи зірвати нитку-розтяжку ще одного цілого фугасу поряд. Його радіодетонатор був пошкоджений, а от механічний ударний – цілком робочий.

Старший лейтенант Юрій Дзядусь та лейтенант Дмитро Олексюк кинулися зривати з розвантажувальних жилетів джугути й робити перев'язку. Молодші сержанти Павло Моцяк, Іван Красножон, старший лейтенант Артем Братанюк та ще декілька воїнів, які були найближче, надавали допомогу. Інші, не маючи можливості підійти, розпаковували й передавали імпровізований медичний команді індивідуальні перев'язочні пакети. Кровотечу вдалося зупинити, і машина повезла поранених до лікарні.

Декілька пострілів по інших фугасах із безпечної відстані завершили розмінування відділу. Уже працювали в повну силу пожежники, коли хтось затулював Гімн України, а згодом – справжній військовий хіт того періоду, відомий як «Я сьогодні в поле чистом застрелил сепаратиста...». Смертельно хотілося спати, але настрої, як не дивно, обвішані гранатами вокалісти підняли своїм побратимам миттєво. Стали сильнішими азарт і бажання розрахуватися з ворогом під час наступної зустрічі. А ще краще – негайно.

Палаюча застава, розкидана зброя, яку рятували з вогню, а тепер збирають і зносять назад у КЗЗ, сліди крові на асфальті. Обгорілі балки навісу над входом, чорна кіптява від пластикової вагонки облицювання, бите скло і шматки деревини на землі. Пожежники згортають свої шланги, хтось починає прибирати те, що повилітало із вікон під час вибухів та пожежі, хтось по-тихому відкриває з товаришами пляшку горілки, щоби зняти стрес, звичайно, з дозволу командира, або без, але в межах «норми».

Журналісти 1+1, які намагалися вилонити хоча б когось для коментаря, знімають на камеру прес-секретаря Луганського загону майора Олександра Трохимця. Він уже на місці, розібрався в ситуації і, як був з дороги, у своєму незмінному зеленому береті та з вірним автоматом за спиною, озвучує коротку довідку на радість і кореспондентам, і колегам. «Гіпердисциплінований» командир зведеної застави, яка посилює відділ «Мілове», смертельно боїться, щоби хтось із його підлеглих випадково не потрапив в об'єктив. Це, на його думку, може призвести до організаційних висновків, або, ще гірше, несхвального ставлення його дружини. Про бій уже забуто і треба організувати підлеглих для прибирання території. Порядок, чистота та відомчі стандарти понад усе. Ще, щоби усі були поголені та усміхнені, адже завтра на службу, зокрема і в пункт пропуску. Повертаємося в добре пристріляне ворогом обгоріле розташування. Після чергового косметичного ремонту там і сьогодні дислокується прикордонний підрозділ.

Чорна безпородна собачка Катя, улюблениця усього колективу відділу, зайшла через відкриті ворота і ткнулася носиком у черевик Ігоря Радковського (вище дістати ногу вельетна не змогла).

– Живий, цілий? – Запитували безмежні розумні і тужливі очі цуценяти. І хвостик висловлював захоплення безперервним рухом. Потім Катя побіжить до Івана, обнюхає і перевірить усіх інших, кого знайде, і вперше за весь час не вкраде з-під ліжка жодної пари шльопанців, щоби погратися наступної ночі...

Далі буде.

ВПС «Мілове». Майор Ігор Радковський. 08.08.2014

корисна інформація

Закордонна автоподорож: що потрібно знати

Щоб подорожувати Європою на своєму «чотириколісному коні» і по безвізу українським автомобілістам потрібно взяти до уваги кілька важливих нюансів.

По-перше, у водія повинні бути національні водійські права нового зразка (пластикові з англійським перекладом). Крім того, на машині повинен бути розпізнавальний знак України для закордонних поїздок – наклейка з написом «UA», яку можна купити в будь-якому канцелярському магазині за 10 грн.

По-друге, важливо пам'ятати, що в Європі все дуже строго з аварійністю на дорогах: у водіїв крім обов'язкової страховки на машину ОСАЦВ (обов'язкове страхування автомобільної цивільної відповідальності), повинен бути оформлений міжнародний страховий поліс для поїздок за кордон – Green Card. Його можна купити у своєму місті або оформити вже на кордоні. Ціна – близько 400–500 гривень.

Крім того, при собі потрібно мати свідоцтво про реєстрацію авто, оформлене на безвізового мандрівника. Якщо у вас немає права власності, – то доведеться оформити документ для поїздки за кордон у сервісному центрі МВС. Для цього потрібно мати при собі заяву власника машини або документ, що підтверджує право користування.

Також варто знати, що індивідуальні номери (складаються з імен, прізвищ)

за кордоном не визнаються – на машині повинні бути тільки державний номерний знак з цифр і букв.

Врахувати потрібно й технічні характеристики авто. Прикордонники можуть не пустити, якщо у вас є тріщини на лобовому склі, сильно пошкоджені кузов, погано працюють фари або внутрішні системи. Також у багатьох європейських країнах під забороною шипована гума, тонування скла і антирадари. Тому досвідчені мандрівники радять перед поїздкою пройти ТО і дізнатися, які заборони працюють у тій країні, в яку заплановано подорож.

Важливо пам'ятати, що прикордонник може запитати в автотуриста підтвердження мети поїздки і «зворотний квиток». І якщо у авіамандрівника є зворотний квиток як гарантія, то автомобілістам рекомендують бути готовими показати маршрут прямування і план поїздки.

Ну і останнє, що варто врахувати, – на автомобільних прикордонних пунктах пропуску завжди чималі черги. Тому, плануючи поїздку, краще закласти мінімум дві зайвих години на перетин кордону.

ФІНЛЯНДІЯ: СТЕРЕЖИСЯ ЛОСЯ!

Якщо ви вирішили, наприклад, помилуватися мальовничими краєвидами Фінляндії, будьте обережні за кермом – у деяких регіонах на трасу може вискочити лось! Річ у тому, що, за офіційними даними, у країні проживає понад 100 тисяч цих рогатих красенів і щороку на фінських дорогах відбувається близько 1,5 тисячі ДТП з їх участю. Щоб зберегти життя як водіям, так і цим потужним звірам, уздовж автобанів розміщують попереджувачі знаки із зображенням тварини.

Далі буде.

Підготувала Олена ТАЩИЛІНА

нові погони

від 4 липня 2017 року №670-ос
підполковник
по Східному РУ ДПСУ
майору **МОНАСТИРСЬКОМУ** Вадиму Леонідовичу
по Південному РУ ДПСУ
майору **ФАСОЛІ** Вадиму Вікторовичу

від 11 липня 2017 року №692-ос
підполковник
по Західному РУ ДПСУ
майору **БЛОМУ** Миколі Миколайовичу
по Азово-Чорноморському РУ ДПСУ
майору **ОНАЧИШИЧУ** Сергію Атанасійовичу

від 12 липня 2017 року № 695-ос
підполковник
по ОКПП «Київ»
майору **ТРОФІМЕНКУ** Олесь Володимировичу

від 14 липня 2017 року №704-ос
полковник
по Адміністрації ДПСУ
підполковнику **РЕМІЗКУ** Дмитру Вікторовичу
підполковник
по Західному РУ ДПСУ

майору **МАКСИМІВУ** Ігорю Степановичу
по Північному РУ ДПСУ
майору **ПАНАСЮКУ** Василю Миколайовичу
майор
по ОКПП «Київ»
капітану **ЛИСКУ** Максиму Ігоровичу

від 17 липня 2017 року № 722-ос
полковник
по Південному РУ ДПСУ
підполковнику **ДИЛЬКОВУ** Сергію Володимировичу
підполковник
по Західному РУ ДПСУ
майору **ЛЮБАШЕВСЬКОМУ** Сергію Васильовичу
по Східному РУ ДПСУ
майору **ЗАРУДНЄВУ** Ігорю Олеговичу з 16 липня 2017 року

від 18 липня 2017 року № 730-ос
підполковник
по Головному центру управління службою ДПСУ
майору **ГОЛОВАЧОВУ** Миколі Васильовичу
Управління
кадрового менеджменту АДПСУ

від щирого серця!

Командування та колектив Подільського прикордонного загону щиро вітають з днем народження підполковників – **Сергія ДИРДА, Олександра СЕМЕРИНСЬКОГО, Сергія ГУЗЯ**, майорів – **Андрія ЛИПОВОГО, Олександра НАГНІЯ, Максима ГУКА, Андрія КРУКА, Олега МУРАЄВА**, капітанів – **Івана ГУЛЛА, Андрія РАТИЧА, Анатолія ХРИСТЮКА**, старших лейтенантів – **Віктора ЖАРУКА, Ярослава ТИЧКОВСЬКОГО, В'ячеслава ГОРБАЧЕВСЬКОГО**, лейтенантів – **Михайла ПЕРЕВЕРТНЯ, Артема МАЗУРЕНКА!** Зичимо міцного здоров'я на довгі роки, гарного настрою,

сімейного тепла і затишку! Щоб ви завжди відчували надійну підтримку рідних та друзів, а серце зіграло тепло людської вдячності за всі добрі справи, зроблені вами на ниві правоохоронної діяльності!

17 липня у майора **Світлани ШТЕЙГЕРВАЛЬД** День народження. Чоловік Олексій, доньки Заріна і Мар'яна вітають тебе зі святом! Бажаємо бути сильною та ніжною, щасливою й веселою, доброю чарівницею, а також завжди залишатися такою ж вродливою і безпосередньою. Зі святом, кохана!

ЗБРОЯ ТА БЕЗПЕКА

XIV МІЖНАРОДНА СПЕЦІАЛІЗОВАНА ВИСТАВКА

10-13 ЖОВТНЯ 2017

Україна, м. Київ

Міжнародний виставковий центр

Генеральний інформаційний партнер

Генеральний медіа-партнер

Технічний партнер

МІЖНАРОДНИЙ ВИСТАВКОВИЙ ЦЕНТР
Україна, м. Київ, Броварський проспект, 15
станція метро «Лівобережна»

+38 (044) 201-11-63
zbroya@iec-expo.com.ua
www.iec-expo.com.ua, www.mvc-ukr.com, www.tech-expo.com.ua

Засновник:
Адміністрація
Державної
прикордонної
служби України

Прикордонник
Україна

Свідоцтво про реєстрацію:
КВ № 8071 (28.10.2003 р.)
Передплатний індекс:
61023

Головний редактор
Костянтин ПЯСЕЦЬКИЙ
Заступник
головного редактора
Андрій ГЕРАСИМІВ
Літературний редактор
Аліна ДАНИЛЮК
Черговий по номеру
Володимир ПАТОЛА

Тижневик надруковано у друкарні ТОВ «Мега-Поліграф»
Адреса: м. Київ, вул. М. Вовчка, 12/14. Тел.: 581-68-15
Замовлення: **54566**
Наклад: **5000 прим.**

З питань розміщення реклами звертатися у відділ медіа-проектів та договірної роботи Інформагентства Держприкордонслужби України за тел.: (044) 239-84-75

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних назв та інших відомостей несуть автори публікацій, а рекламної інформації – рекламодавець. Редакція не листується з читачами. Редакція може не поділяти точку зору автора. Рукописи не повертаються і не рецензуються. Редакція залишає за собою право редагувати матеріали. При використанні наших публікацій посилання на газету обов'язкове.

Наша адреса:
02099, м. Київ,
вул. Ялтінська, 11
Тел./факс:
566-43-30 (багатоканальний)
527-66-73, 239-85-77
E-mail: redactor@dpsu.gov.ua
kordo@ukr.net

Видається
з липня 1943 року